

26. Teurastamo

(Yleinen teurastamo)

Teurastamon toimintakertomus¹⁾ v:lta 1944 oli seuraavan sisältöinen:

Teurastamolautakunta. *Kokoonpano ja kokoukset.* Kokouksessaan joulukuun 22 p:nä 1943 kaupunginvaltuusto valitsi teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi varatuomari E. Tulenheimon sekä lautakunnan muiksi jäseniksi kaupungineläinlääkäri eläinlääketieteentohtori W. Ehrströmin, tarkastaja S. Koskisen, osastonpäällikkö F. Moisan ja pankintaloudenhoitaja A. E. Monnbergin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli johtaja V. V. Salovaara. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi eläinlääketieteentohtori W. Ehrström ja sihteerinä kaupunginhallituksen kansliasihteerinä A. Blomberg.

Teurastamolautakunta kokoontui v. 1944 10 kertaa ja sen käsittelemien asiain pykäläluku oli 150 sekä lähetettyjen kirjeiden luku 50.

Lausunnot y.m. Lautakunnan kertomusvuonna kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista ja esityksistä mainittakoon seuraavat, jotka koskivat: siipikarjan teurastusosaston käyttö-, teurastus- ja kynimismaksujen muuttamista; tutkimuksen toimittamista jäähdytyshuoneiden lattian painumisen johdosta; ilmasuojeluvuoroston järjestämistä teurastamolle yön ajaksi; ulkopuolisille kuuluvien korjaustöiden suorittamista teurastamon työpajassa; ilmapommituksessa vaurioituneen maidontarkastamon sijoittamista teurastamon huoneisiin; sairastallin teurastushuoneen käyttöä siipikarjan ja kaniinien teurastushuoneena; teurastajain palvelussuhteen ja palkkojen järjestelyä sodan aikana; raitiotieliikenteen järjestelyä linjalla Kulosaaren silta—Hämeentie; kalasataman jäähdyttämön vuokran määräämistä jäähdyttämön tilaa vuokrattaessa neliömetrittäin vähintään kuukaudeksi; suolakalavaraston rakentamista kalasatamaan; kaupunkiliiton ansio merkien jakamista 30 vuotta laitoksen palveluksessa olleille henkilöille; tukkumyyntihallin alle valmistuvan kellaritilan vuokran määräämistä; halli- ja torikaupan alistamista teurastamolautakunnan valvontaan; väestönsuojan kunnostamista; kellarin järjestysääntöjä; laatikkosuojan rakentamista kalasatamaan; ja esikaupunkiliitoksen aiheuttamia toimenpiteitä.

Kalasatama. Kalasataman neuvottelukuntaan kuuluivat puheenjohtajana vt. toimitusjohtaja W. Ehrström sekä jäsenenä johtaja W. J. Auvinen Suomen kalakauppiaiden liiton edustajana, kalastusneuvos G. Gottberg Nylands fiskarförbund nimisen liiton edustajana, kalastusneuvos V. Jääskeläinen Suomen kalastusyhdistyksen edustajana, kauppias N. Karlsson Helsingin kalakauppiaiden edustajana, tarkastaja S. Koskinen teurastamolautakunnan edustajana ja johtaja K. A. Ususmäki Vähittäiskuluttajat nimisen yhitymän edustajana. Lisäksi osallistui kansanhuollonjohtaja I. Rauhanen neuvottelukunnan kokouksiin. Sihteerinä toimi kansanhuoltolautakunnan sihteerinä varatuomari E. Sirviö. Neuvottelukunta kokoontui v. 1944 2 kertaa.

Teurastamon toiminta

Henkilökunta. Toimitusjohtajan tehtäviä hoiti oman toimensa ohella kaupungineläinlääkäri W. Ehrström marraskuun 15 p:nä, jolloin toimitusjohtaja H. Tallqvist ryhtyi hoitamaan virkaansa. Toimitusjohtaja H. Tallqvist vapautui sotapalveluksesta joulukuun 5 p:nä. Apulaisjohtaja J. Sjölund vapautui sotapalveluksesta toukokuun 2 p:nä ja nautti

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1944/45.

vuosilomaa heinäkuun 1 p:n ja 21 p:n välisenä aikana. Toukokuun 8 p:n ja elokuun 7 p:n välisenä aikana hän toimi oman virkansa ohella eläinlääkärinä valtion eläinlääkintälaboratoriossa. Tarkastuseläinlääkäri B. O. Engdahl oli lomautettuna armeijasta helmikuun 3 p:n ja maaliskuun 31 p:n välisenä aikana, josta hän käytti vuosilomaansa helmikuun 3 p:n ja 29 p:n välisen ajan ja lopunajan virkansa hoitamiseen teurastamalla. Lokakuun 14 p:stä lukien hän ryhtyi osaksi sotapalveluksesta lomautettuna jälleen hoitamaan tehtäviään teurastamalla ja vapautui lopullisesti sotapalveluksesta joulukuun 2 p:nä. Tarkastuseläinlääkäri T. Troberg oli osaksi lomautettuna armeijasta huhtikuun 12 p:stä heinäkuun 1 p:ään, jolloin hän huhtikuun 14 p:n ja toukokuun 1 p:n välisenä aikana toimi apulaisjohtajan viransijaisena ja nautti vuosilomaansa kesäkuun 1 p:n ja 8 p:n sekä 16 p:n ja 30 p:n välisenä aikana. Lopullisesti hän vapautui sotapalveluksesta marraskuun 24 p:nä. Apulaiseläinlääkärinä toimi V. Troberg, joka nautti vuosilomansa heinäkuun 1 p:n ja 31 p:n välisenä aikana. Sotapalveluksessa olleiden eläinlääkärien viransijaisena toimi O. K. Lönnmark marraskuun 15 p:ään saakka.

Kirjanpitäjä V. O. Salmi vapautui sotapalveluksesta lokakuun 12 p:nä, jolloin hän siirtyi toiseen virkaan. Viransijaisuutta hoiti koko vuoden vaakaaja K. Carlander. Teurastamon vakinaiseen henkilökuntaan kuuluivat edellä mainittujen lisäksi kassanhoitaja, joka nautti virkavapautta helmikuun 10 p:stä heinäkuun 10 p:ään, jolloin hän erosi virastaan, kaksi nuorempaa toimistoapulaista, joista toinen oli kassanhoitajan viransijaisena helmikuun 10 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana ja toinen sotapalveluksessa, josta hän vapautui marraskuun 24 p:nä, vahtimestari, kaksi triikiintutkijaa, joista toinen nautti sairauslomaa helmikuun 7 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana ja toinen maaliskuun 1 p:n ja toukokuun 1 p:n välisenä aikana, hallin yliesimies, kolme halliesimiestä, joista yksi oli sotapalveluksessa kesäkuun 17 p:n ja lokakuun 7 p:n välisenä aikana ja yhden toimi oli avoinna, jäädyttämön hoitaja, kaksi tarkastusapulaista, joista toisen paikka oli avoinna, leimaaja, joka vapautui sotapalveluksesta marraskuun 30 p:nä, tainnuttaja, näyttөөntotaja, kuusi halliapulaista, joista yksi vapautui sotapalveluksesta lokakuun 7 p:nä, yksi marraskuun 16 p:nä ja yhden toimi oli avoinna, seitsemän vaakaajaa, joista yksi toimi kirjanpitäjän ja yksi teurastusosaston esimiehen viransijaisena, yksi kalasataman tilapäisenä esimiehenä, yksi vapautui sotapalveluksesta joulukuun 2 p:nä ja yksi erosi virastaan syyskuun 1 p:nä, käyttöpäällikkö, kaksi koneenkäyttäjää, joista toinen erosi palveluksesta maaliskuun 1 p:nä ja hänen tilalleen otettu ryhtyi hoitamaan virkaansa kesäkuun 1 p:nä, kolme lämmittäjää, portinvartija, kolme vartijaa, joista yksi vapautui sotapalveluksesta marraskuun 16 p:nä, navettamies ja kaksi siivoojaa.

Tilapäistä työvoimaa varten myönnetystä määrärahasta palkattiin lisäksi tilapäinen toimistoapulainen, kolme ylimääräistä toimistoapulaista, joista yksi oli palveluksessa koko vuoden, yksi maaliskuun 1 p:stä ja yksi huhtikuun 4 p:stä lukien, ylimääräinen vaakaaja lokakuun 26 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi, tilapäinen vuotien leimaaja, joka oli sotapalveluksessa koko vuoden, kaksi korjausmiestä koneosastolle, joista toinen toimi koneenkäyttäjän viransijaisena maaliskuun 1 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana, tilapäinen siivoaja tammikuun 3 p:n ja lokakuun 3 p:n väliseksi ajaksi, seitsemän apuja puhtaanapitomiestä, joista yksi vapautui sotapalveluksesta marraskuun 20 p:nä, kaksi marraskuun 22 p:nä, yksi marraskuun 24 p:nä ja yksi joulukuun 7 p:nä sekä yksi oli sotapalveluksessa kesäkuun 17 p:n ja lokakuun 5 p:n välisenä aikana, neljä ylimääräistä apuja puhtaanapitomiestä kesäkuun 28 p:stä, lokakuun 20 p:stä, lokakuun 21 p:stä ja marraskuun 10 p:stä lukien, kymmenen naispuolista apu- ja puhtaanapitotyöntekijää, joista kolme oli palveluksessa koko vuoden, yksi tammikuun 3 p:n ja maaliskuun 28 p:n välisenä aikana, yksi lokakuun 1 p:stä, yksi 14 p:stä, yksi 19 p:stä ja kolme 23 p:stä lukien, yhdeksän teurastajaa, joista yksi erosi joulukuun 21 p:nä, yksi vapautui sotapalveluksesta lokakuun 4 p:nä ja yksi marraskuun 21 p:nä, neljä tilapäistä teurastajaa, lokakuun 21 p:stä sekä marraskuun 1, 6 ja 25 p:stä lukien sekä neljä teurastajaoppilasta lokakuun 24 p:n ja marraskuun 16 p:n väliseksi ajaksi.

Sairauslomaa nautti henkilökunnasta 29 henkilöä yhteensä 880 vuorokautta ja tapaturman vuoksi oli työhön kykenemättömiä 9 henkilöä 185 vuorokautta.

Teurastusosastot. V. 1944 teurastus lisääntyi 8 247 eläimellä eli 105.4 %:lla edelliseen vuoteen verrattuna. Teurastettujen sikojen ja porsaiden luku kohosi 45.4 %:lla, lehmien, hiehojen ja vasikoiden 108.7 %:lla sekä sonnien ja härkien 1 140 eläimellä eli 252.2 %:lla.

Teurastusosastoilla teurastettiin ja tarkastettiin v. 1940—44 seuraava määrä eläimiä:

	1940	1941	1942	1943	1944
Sonneja ja härkiä	4 677	381	182	452	1 592
Lehmiä	34 771	3 382	2 253	2 367	5 025
Hiehoja ja isoja vasikoita	22 538	1 493	548	1 678	3 616
Pikkuvasikoita	5 623	694	315	704	1 269
Lampaita ja vuohia	14 055	276	79	279	546
Sikoja	15 560	3 147	1 164	2 114	3 021
Porsaita	148	67	31	21	83
Hevosia	1 477	400	140	208	918
Yhteensä	98 849	9 840	4 712	7 823	16 070

Edellä luetellut v:n 1944 ruhot vastasivat 1 529 527 kg lihaa, josta 68.8 % oli nautakarjan, 0.4 % lampaan, 16.4 % sian ja porsaan sekä 14.4 % hevosen lihaa.

Tarkastuksessa määrättiin erikoiskäsiteltäväksi 2 sonnia, 4 lehmää sekä 9 hiehoa ja isoja vasikkaa, kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan, kg
	kpl	kg	kpl	kg	
Sonneja	—	—	3	2	2
Lehmiä	5	664	25	206	870
Hiehoja ja isoja vasikoita	11	262	3	7	269
Pikkuvasikoita	14	195	—	—	195
Lampaita	6	54	—	—	54
Sikoja	1	18	84	214	232
Hevosia	16	2 938	1	4	2 942
Yhteensä	53	4 131	116	433	4 564

Sitä paitsi hylättiin kaikkiaan 3 970 kg elimiä, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 8 534 kg.

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet oli tuotu kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse kuten alla olevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse saapuneita	Rautateitse saapuneita	Kaikkiaan
Raavaita	3 075	8 427	11 502
Lampaita ja vuohia	217	329	546
Sikoja ja porsaita	2 303	801	3 104
Hevosia	219	699	918
Yhteensä	5 814	10 256	16 070

Karjatallien käyttö. Talleissa yötä olleiden eläinten määrä ilmenee seuraavista numeroista:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavaita	193	213	78	217	376	404	187	467	668	2 518	2 677	733	8 727
Vasikoita	44	14	6	50	22	90	66	28	57	171	136	41	728
Lampaita	5	3	2	3	15	18	10	17	33	118	150	67	442
Sikoja	63	144	39	120	66	313	166	224	82	160	194	153	1 725
Porsaita	26	1	1	48	7	—	2	1	—	5	—	13	100
Hevosia	13	8	1	6	3	4	26	7	7	43	393	201	715
Yhteensä	344	383	127	444	489	829	457	744	847	3 015	3 550	1 208	12 437

Kaikista teuraseläimistä oli talleissa yli yön keskimäärin 77.4 %. Raavaista ja vasikoista oli yli yön 82.2 %, lampaista 81.0 %, hevosista 77.9 % sekä sioista ja porsaista 58.8 %.

Rehuja myytiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Pahnoja	438	494	142	332	689	441	117	826	1 224	19 471	14 959	3 131	42 264
Heiniä	—	—	—	—	—	—	—	—	—				

Suolipesimössä puhdistettiin eri kuukausina seuraavat määrät eri eläinten suolia ja mahoja:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavasten, kpl	329	328	151	283	381	338	247	646	918	3 020	2 574	1 027	10 242
Sikojen ja hevosten, kpl	222	309	149	245	249	394	132	291	147	324	826	655	3 943
Pikkivasikoiden, lampaiden ja porsaiden, kpl	59	53	27	88	132	107	129	90	208	434	391	169	1 887

Vuotien tarkastus. Teurastamossa teurastettujen eläinten vuotia tarkastettiin eri kuukausina seuraava määrät:

Kuukausi	Tarkastettu, kpl	Leimattu, kpl			Nykyvikvoja,		Luonnonvikvoja,	
		I lk.	II lk.	III lk.	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	356	351	5	—	—	—	5	1.4
Helmikuu	310	304	6	—	—	—	6	1.9
Maaliskuu	174	169	4	1	—	—	3	1.7
Huhtikuu	319	310	6	3	—	—	7	2.2
Toukokuu	455	434	18	3	—	—	20	4.4
Kesäkuu	448	421	26	1	—	—	30	6.7
Heinäkuu	457	421	30	6	2	0.4	26	5.7
Elokuu	940	909	25	6	5	0.5	45	4.8
Syyskuu	1 137	1 126	11	—	—	—	11	1.0
Lokakuu	3 119	3 014	104	1	41	1.3	53	1.7
Marraskuu	3 150	3 020	127	3	35	1.1	76	2.4
Joulukuu	1 358	1 299	59	—	5	0.4	33	2.4
Yhteensä	12 223	11 778	421	24	88	0.7	315	2.6

Lisäksi tarkastettiin seuraavat määrät maalaisvuotia:

Kuukausi	Tarkastettu, kpl	Leimattu, kpl		
		I lk.	II lk.	III lk.
Tammikuu	502	236	215	51
Helmikuu	682	354	245	83
Maaliskuu	1 579	423	719	437
Huhtikuu	1 173	566	445	162
Toukokuu	877	402	346	129
Kesäkuu	670	427	205	38
Heinäkuu	593	299	230	64
Elokuu	589	359	183	47
Syyskuu	604	394	167	43
Lokakuu	1 050	516	401	133
Marraskuu	1 324	691	541	92
Joulukuu	1 069	547	433	89
Yhteensä	10 712	5 214	4 130	1 368

Ensiluokkaisia teurastamovuotia leimattiin 96.4 %, toisen luokan vuotia 3.4 % ja kolmannen luokan vuotia 0.2 %, kun taasen maalaisvuotien vastaavat prosenttiluvut olivat 48.7, 38.5 ja 12.8. Nylkyvikoja oli teurastamon vuodissa ainoastaan 0.7 % ja luonnonvikoja 2.6 %.

Siipikarjateurastamo. Kertomusvuonna oli siipikarjateurastamo maaliskuun 4 p:stä lukien vuokrattuna maidontarkastamolle ja toimitettiin siipikarjan ja kaniinien teurastus saniteettiteurastamossa. Metsänriistan tarkastus toimitettiin tukkumyyntihallissa. Kaniineja teurastettiin, kanoja ja muuta siipikarjaa teurastettiin tai vain kynettiin eri kuukausina seuraavat määrät:

Kuukausi	Kaniineja	Kanoja y.m. siipikarjaa	Kuukausi	Kaniineja	Kanoja y.m. siipikarjaa
Tammikuu ...	1 040	—	Heinäkuu	321	50
Helmikuu	1 217	—	Elokuu	541	297
Maaliskuu	653	—	Syyskuu	925	20
Huhtikuu	282	—	Lokakuu	980	—
Toukokuu	98	—	Marraskuu	1 552	—
Kesäkuu	113	—	Joulukuu	1 253	—
			Koko vuosi	8 975	367

Kanoja, kaniineja ja metsänriistaa tarkastettiin kaikkiaan 130 270 kg, josta 2 108 kg hylättiin. Nämä luvut jakaantuvat kertomusvuoden eri kuukausille seuraavasti:

Kuukausi	Kanoja		Kaniineja		Jäniksiä		Lintuja		Yhteensä		Merkitty	
	Tar- kas- tettu	Hy- lätty	Tar- kas- tettu	Hy- lätty	Tar- kas- tettu	Hy- lätty	Tar- kas- tettu	Hy- lätty	Tar- kas- tettu	Hy- lätty	erikois- puristus- leimalla	riistau- merkit. puristus- leimalla
kg											kpl	
Tammikuu	1 272	—	1 919	—	—	—	673	—	3 864	—	—	10 128
Helmikuu	174	—	1 827	—	—	—	548	—	2 549	—	—	6 222
Maaliskuu	322	—	671	—	—	—	936	—	1 929	—	—	6 525
Huhtikuu	418	—	122	—	—	—	204	—	744	—	—	412
Toukokuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 554
Kesäkuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	972
Heinäkuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	362
Elokuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syyskuu	2 573	17	719	182	—	—	16 040	635	19 332	834	—	—
Lokakuu	9 266	64	3 329	833	62	17	35 067	355	47 724	1 269	1 905	768
Marraskuu	7 863	—	5 477	—	205	—	24 377	—	37 922	—	4 608	2 140
Joulukuu	3 928	—	2 560	—	478	5	9 240	—	16 206	5	5 765	10 009
Koko vuosi	25 816	81	16 624	1 015	745	22	87 085	990	130 270	2 108	12 278	50 181

Lihantarkastamossa tarkastettujen ruhojen luku kohosi edellisestä vuodesta 7 476 eli 39.6 %. Erikoisesti kiinnittää huomiota pikkuvärikoiden huomattava lukumäärä 15 178, joka on 57.6 % koko tarkastetusta ruhomäärästä.

Lihantarkastuksessa on syytä kiinnittää huomiota suureen hylätyn lihan ja elimien määrään, josta mainittakoon seuraavat tiedot: Lihantarkastamossa hylättiin 44 338 kg eli 3.7 % koko tarkastetusta lihamäärästä. Teurastusosastoilla sitä vastoin hylättiin vain 0.6 % lihaa. Lukuunottamatta suoraan hylättyjä tutkittiin lihantarkastamossa bakteriologisesti 187 ruhoa. Teurastusosastoilla tutkittiin niitä ainoastaan 13 kpl. Prosentuaalisesti on suhde 0.7 ja 0.1.

Lihantarkastamossa tarkastettiin v:n 1944 kuluessa kaikkiaan 1 186 241 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat 37 987 kg:aan paloiteltua lihaa sekä seuraavien ruholajeihin; vertauksen vuoksi julkaistaan v:n 1943 vastaavat luvut:

	1943		1944	
	Koko ruhoja, kpl	Puoliruhoja, kpl	Koko ruhoja, kpl	Puoliruhoja, kpl
Sonneja ja härkiä	57	—	90	—
Lehmiä	1 783	1	2 963	—
Hiehoja ja isoja vasikoita	2 503	—	3 239	—
Pikkuvasikoita	12 263	—	15 178	—
Lampaita ja vuohia	790	—	1 457	—
Sikoja	973	1	2 423	—
Porsaita	70	—	200	—
Hevosia	418	—	783	—
Yhteensä	18 857	2	26 333	—

Tarkastusten johdosta erikoiskäsiteltiin 3 sonnia, 1 lehmä, 4 hiehoa ja isoa vasikkaa, kun taas seuraava määrä ruhoja ja ruhon osia hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan, kg
	kpl	kg	kpl	kg	
Sonneja ja härkiä	4	455	10	113	568
Lehmiä	60	7 875	76	1 690	9 565
Hiehoja ja isoja vasikoita	77	2 636	86	1 473	4 109
Pikkuvasikoita	395	4 931	318	1 095	6 026
Lampaita ja vuohia	67	425	1	4	429
Sikoja	27	1 861	50	593	2 454
Porsaita	4	45	—	—	45
Hevosia	53	8 940	7	184	9 124
Yhteensä	687	27 168	548	5 152	32 320

Sitä paitsi hylättiin kaikkiaan 11 970 kg elimiä ja 48 kg paloiteltua lihaa, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 44 338 kg.

Tukkumyyntihalli, jäädyttämö ja syväjäädättämö. Lihan runsaamman tarjonnan yleisillä markkinoilla huomaa myös tukkumyyntihallissa. Siellä myytiin lihaa kaikkiaan 3 945 627 kg eli 74.1 % enemmän kuin v. 1943.

Jäädyttämöissä säilytetään ruhoja monasti useampia vuorokausia, joten ruhojen säilytyspäivien määrä, 96 875 oli 39 792 suurempi kuin tukkumyyntihallissa myyty ruhomäärä. Säilytetty ruhomäärä, joka oli 11.8 % suurempi kuin v. 1943, oli kuitenkin vain 48.0 % v:n 1938 vastaavasta määrästä. Leikattua lihaa y.m. tavaraa säilytettiin jäädyttämöissä 545 414 kg ollen lisäksi v:sta 1943 55.8 %.

Syväjäädättämössä säilytetty tavaramäärä oli kertomusvuonna 394 197 kg eli 26.8 % vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Tukkumyyntihallia, jäädyttämöä ja syväjäädättämöä käytettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmiik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Tukkumyyntihallissa myytiin:													
Raavaita	kpl 464	498	393	438	499	916	512	673	1 086	3 116	3 240	1 980	13 815
Isoja vasikoita . . . . . »	375	441	458	537	728	970	695	610	1 519	2 530	2 156	974	11 993
Pikkuvasikoita . . . . . »	869	1 081	1 270	2 640	1 528	1 138	630	617	759	1 116	1 275	940	13 863
Lampaita	» 135	131	250	297	160	343	237	186	236	542	1 110	1 530	5 157
Sikoja	» 705	979	1 139	1 014	924	881	933	386	311	495	956	819	9 542
Porsaita	» 13	29	5	—	—	6	14	3	1	—	56	90	217
Hevosia	» 118	80	66	41	46	82	106	56	81	195	829	796	2 496
Yhteensä, kpl	2 679	3 239	3 581	4 967	3 885	4 336	3 127	2 531	3 993	7 994	9 622	7 129	57 083
Muuta tavaraa, kg	6 980	5 714	7 878	6 314	8 888	6 679	1 645	2 045	8 980	15 274	25 647	23 718	119 762

Kilogrammoiksi muunnettuina muuttuvat edellä esitetyt numerot seuraaviksi:

	Kg		Kg		Kg
Tammikuu	183 308	Toukokuu	227 770	Syyskuu	274 613
Helmikuu	195 147	Kesäkuu	298 583	Lokakuu	597 111
Maaliskuu	193 495	Heinäkuu	219 860	Marraskuu	790 808
Huhtikuu	213 873	Elokuu	181 024	Joulukuu	570 035
				Koko vuosi	3 945 627

Teurastamossa säilytettiin kertomusvuonna seuraavat määrät:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Jäähdyttämön riippuvien ruhojen osastoilla säilytettiin¹⁾:													
Raavaita ja isoja vasikoita	1 685	2 593	1 066	1 558	3 374	2 389	1 001	1 999	2 814	11 517	3 280	4 627	37 903
Pikkuvasikoita	2 109	2 122	2 717	4 099	3 592	1 904	712	629	1 035	2 462	3 198	1 158	25 737
Lampaita	135	170	352	221	315	249	94	164	150	794	1 667	806	5 117
Sikoja	1 382	2 551	1 974	2 464	3 022	2 203	679	1 113	432	1 381	2 142	1 947	21 290
Porsaita	52	121	59	36	24	10	76	34	40	23	16	138	629
Hevosia	272	284	89	115	147	95	128	94	87	696	2 275	2 917	7 199
Yhteensä, kpl	5 635	7 841	6 257	8 493	10 474	6 850	2 690	4 033	4 558	16 873	12 578	11 593	97 875
Muuta tavaraa, kg	38 215	38 644	29 990	29 150	31 263	22 914	20 721	12 046	18 526	79 355	123 500	101 090	545 414
Syväjäädäyttämössä säilytettiin:													
Metsänriistaa .... kg	3 603	2 499	2 581	785	5 132	2 135	432	1 115	25 080	33 457	19 616	7 141	103 576
Kanoja y.m. siipikarjaa	1 140	1 122	880	186	—	796	1 370	4 611	7 628	20 819	9 654	6 103	54 309
Kaniineja	1 092	2 124	1 627	450	510	702	—	1 706	2 182	3 170	9 640	5 064	28 267
Lihaa	5 326	22 374	26 083	9 246	7 870	5 388	1 279	47 628	3 320	7 338	1 077	16 773	153 702
Muuta tavaraa	1 758	1 891	4 215	2 651	194	2 763	1 393	5 738	2 156	4 985	36	3 163	30 943
Metsästäjäkoppessa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	23 400
Yhteensä, kg	12 919	30 010	35 386	13 318	13 706	11 784	4 474	60 798	40 366	69 769	40 023	38 244	394 197

Lihantarkastamosta suoraan vietiin yhteensä 9 719 ruhoa ja 6 423 kg paloiteltua lihaa, kuten seuraavasta taulukosta lähemmin selviää:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Lihantarkastamosta suoraan vietiin:													
Raavaita	108	83	134	128	126	30	36	37	159	702	484	105	2 132
Pikkuvasikoita	427	340	604	1 352	973	109	431	263	400	520	764	262	6 445
Lampaita	8	5	22	33	14	5	2	9	8	35	63	24	228
Sikoja	83	60	121	156	116	15	27	23	24	29	56	30	740
Hevosia	4	8	8	9	6	1	3	6	10	15	68	36	174
Yhteensä, kpl	630	496	889	1 678	1 235	160	499	338	601	1 301	1 435	457	9 719
Paloiteltua lihaa, kg	1 870	419	662	888	2 489	—	65	—	—	—	20	10	6 423

¹⁾ Luvut tarkoittavat säilytyspäivien yhteenlaskettua ruhomäärää.

Teurastamon juoksuratoja, sähkövinttureja y.m. laitteita käytettiin seuraavaa muualla tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Heimik.	Maaisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavaita ..... kpl	87	101	88	135	181	355	167	131	376	935	928	567	4 051
Isoja vasikoita »	149	211	250	277	384	455	276	272	979	1 257	860	345	5 715
Pikkuvasikoita »	361	489	541	1 531	653	471	169	266	404	600	390	252	6 127
Lampaita ..... »	66	76	130	107	93	183	110	106	96	274	639	628	2 508
Sikoja ..... »	364	506	752	646	585	374	372	111	91	196	405	416	4 818
Porsaita ..... »	13	26	5	—	—	3	6	2	1	7	51	28	142
Hevosia ..... »	62	37	27	28	16	27	41	29	60	105	298	264	994
Yhteensä, kpl	1 102	1 446	1 793	2 724	1 912	1 868	1 141	917	2 007	3 374	3 571	2 500	24 355
Muuta tavaraa, kg	1 382	1 807	1 058	1 315	81	1 195	182	79	935	3 457	2 960	4 649	19 100

Edellä mainittu lihamäärä oli kiloissa laskettuna eri kuukausina seuraava:

	Kg		Kg		Kg
Tammikuu	64 394	Toukokuu	106 142	Syyskuu	120 034
Helmikuu	75 257	Kesäkuu	123 281	Lokakuu	226 138
Maaliskuu	89 124	Heinäkuu	78 950	Marraskuu	276 135
Huhtikuu	108 057	Elokuu	48 932	Joulukuu	187 834
				Koko vuosi	1 504 278

Punnitseminen. Seuraavat numerot valaisevat laitoksessa suoritettua muuta punnitsemista:

	Tammik.	Heimik.	Maaisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Vuotia ..... kpl	966	1 073	1 695	1 738	1 533	1 057	1 225	1 433	1 489	3 888	3 965	2 279	22 311
Elävää karjaa »	—	—	—	—	242	—	—	—	—	—	—	124	366
Teurastusosastoilla: Hevosia, raavaita, sikoja ..... »	15	1	72	161	96	142	38	12	56	136	136	323	1 188
Vasikoita, lampaita, porsaita ..... »	16	—	55	159	25	60	12	—	—	—	36	34	397
Yhteensä, kpl	997	1 074	1 822	2 058	1 866	1 259	1 275	1 445	1 545	4 024	4 137	2 760	24 262
Muuta tavaraa, kg	5 830	5 797	5 839	14 161	12 407	10 348	661	526	1 772	4 586	4 042	10 304	76 273

Kalatatama. Kalatataman kautta tuotiin kaupunkiin kaikkiaan 2 435 857 kg kalaa eli 34.0 % koko samana aikana tapahtuneesta tuonnista. Mainitusta määrästä oli 1 532 456 kg eli 62.9 % silakkaa ja 903 401 kg eli 37.1 % muuta kalaa, 2 106 719 kg tuoretta, 274 959 kg suolattua ja 54 179 kg savustettua kalaa. Suurin määrä, 980 873 kg eli 40.3 %, tuotiin rautateitse, 651 531 kg eli 26.7 % autoilla ja 803 453 kg eli 33.0 % meritse. Tarkemmat tiedot kalantuonnista käyvät selville taulukoista V, VI ja VII.

Kalasatamassa otettiin päivittäin vesinäytteitä 0.5 m:n ja 2.5 m:n syvyydestä. Tutkimusten tulokset käyvät ilmi seuraavasta:

Kuukausi	Lämpötila, C°				Happipitoisuus mmgr/l			
	Korkein		Alin		Korkein		Alin	
	Otetut vesinäytteet syvyyden ollessa m							
	0.5	2.5	0.5	2.5	0.5	2.5	0.5	2.5
Toukokuu	14.6	10.6	6.4	6.2	9.6	10.5	7.6	7.3
Kesäkuu	15.6	12.6	12.0	6.4	10.5	11.3	7.4	5.5
Heinäkuu	22.2	17.6	18.0	10.0	7.9	7.7	4.7	1.7
Elokuu	21.6	19.6	16.8	12.0	10.9	15.0	5.4	2.2
Syyskuu	16.8	16.2	10.2	11.6	13.6	8.6	4.2	4.5
Lokakuu	11.6	11.4	4.8	5.4	9.8	8.2	6.8	3.5

Laboratorio. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 200 täydellistä bakteriologista tutkimusta keittokokeineen, 81 pienempää bakteriologista, bakterioskopista ja histologista tutkimusta, 68 keittokoetta ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta sekä 5 727 sian ruhoa ja 15 982 kg paloiteltua sianlihaa koskevat triikiinikokeet.

Täydellisiä koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia valaisevat seuraavat yksityistiedot:

Eläinlajit	Eläinten luku	Bakteeripitoisuus				Keittokokeen tulos				Toimenpide	
		Hyvin runsaasti	Runsasti	Vähän	Bakteerittomia	Hyvin voimakas vieras hajun	Voimakas vieras hajun	Heikko vieras hajun	Ei vierasta hajua	Hyväntyyden luku	Hyväksyttävien luku
Raavaita	76	9	27	26	14	7	9	16	44	28	48
Hiehoja ja isoja vasikoita	12	—	3	7	2	2	2	2	6	3	9
Pikkuvasikoita	36	10	14	11	1	2	3	10	21	25	11
Lampaita	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1
Sikojia	19	4	7	8	—	2	8	5	4	11	8
Porsaita	5	—	2	2	1	—	—	1	4	1	4
Hevosia	19	3	11	4	1	3	3	5	8	10	9
Yhteensä	168	26	64	59	19	16	25	40	87	78	90
Rokkovasikoita	32	—	2	11	11	—	—	—	—	—	32

Tutkituista ruhoista oli 13 teurastusosastolta ja 187 lihantarkastamolta. Kaikista ruhoista ne muodostivat 0.82 %.

Tutkituista ruhoista hylättiin rokkovasikoita lukuunottamatta 46.4 %. Tällöin määräsi hylkäämisen 40 tapauksissa (23.8 %) bakteeripitoisuus, 12 tapauksessa (7.1 %) keittokoe sekä 26 tapauksessa (15.5 %) sekä bakteeripitoisuus että keittokoe.

Määriteltäviä verenmyrkytyksiä todettiin pikkuvasikoissa 20 kertaa, joista 16 oli kolibakteerien ja 4 diplostreptokokkien aiheuttamia sekä sioissa 7 kertaa, jotka kaikki olivat sikarusubakteerien aiheuttamia. Ei määriteltäviä verenmyrkytyksiä ja pilaantumisia ei voitu useimmiten erottaa toisistaan. Aiheuttajina näihin muutoksiin oli micro- ja streptokokkeja, koli-, anaeroba- ja subtilisryhmään kuuluvia bakteereja.

Tutkimusten syyt jakaantuivat seuraavasti: 60 kertaa septikemian merkkejä, 32 vaccini variol, 25 hätäteurastus, 17 punaisia rauhasia, 13 maksatulehdusta, 11 traumaattista maha- ja sydänpuusittulehdusta, 7 keuhkotulehdusta, 5 utaretulehdusta, 5 sikarusua, 4 munuaistulehdusta, 2 kohtutulehdusta ja 19 kertaa jokin muu syy.

Taulukko n:o II valaisee näitä tutkimuksia yksityiskohtaisemmin.

Pienemmät bakteriologiset, bakterioskopiset ja histologiset tutkimukset jakautuivat seuraavasti: 11 pernaruttokoetta, jotka kaikki olivat kielteisiä, 24 tuberkuloosikoetta, 21 muuta bakteriologista ja bakterioskopin koetta sekä 25 histologista koetta.

Tuberkuloosikokeet suoritettiin kaikki mikroskoopin avulla. Näistä oli 14 eli 58.8 % myönteisiä ja 10 eli 41.7 % kielteisiä. Marsuja ei istutettu. Tuberkuloositutkimuksissa käytetyt ruhot, 1 hieho ja 23 sikaa, olivat teurastusosastoilta.

Histologisten tutkimusten tuloksista mainittakoon 1 sarkoma lehmän haimassa ja 1 actinomykonia lehmän keuhkoissa.

Keittokokeita ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Eläinlajit:	Tutkimuksen tulos						
	Tutkittuja eläimiä	Hyvin voimakas vieras haju	Voimakas vieras haju	Heikko vieras haju	Ei vierasta hajua	Hylättyjen luku	Hyväksytyjen luku
Raavaita.....	18	1	2	6	9	4	14
Hiehoja ja isoja vasikoita ...	6	1	4	1	—	5	1
Pikkuvasikoita	14	1	5	—	8	6	8
Lampaita	3	—	1	2	—	2	1
Sikoja	24	—	4	10	10	—	24
Hevosia	3	1	—	—	2	2	1
Yhteensä	68	4	16	19	29	19	49

Tutkituista ruhoista oli 21 teurastusosastoilta ja 47 lihantarkastamolta. Tutkimusten perusteella hylättiin 19 ruhoa eli 27.9 % kaikista tutkituista ruhoista. Tutkimusten syyt jakaantuivat seuraavasti: karjunvikaa 17, vieras haju 17, keltatauti 8, pullistustauti lehmässä 7, munuaistulehdus 7, maksatulehdus 2 ja jokin muu syy 10 tapauksessa.

Trikiiminäytteet olivat kaikki kielteisiä.

Sairasosasto. Sairasosastossa teurastettiin tai obdusoitiin kertomusvuoden aikana 37 eläintä. Näistä oli 2 lehmää, 3 isoa vasikkaa, 13 pikkuvasikkaa, 4 lammasta ja 15 hevosta. Tarttuvia tauteja ei todettu.

Tarkastuseläinlääkärien toteamat taudit ja niistä johtuvat toimenpiteet käyvät selville taulukosta n:o I.

Matorakkulataudin (*Cysticercus inermis*) ja nystyrätaudin (*Tuberculosis*) esiintymistä valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Matorakkula (Cysticercus inermis):

Tarkastuspaikka		Rakkuloiden luku		Rakkulat olivat		Rakkulat löytyivät			Ruhoja kaikkiaan
Teurastusosastot	Lihantarkastamo	Yksi	Useampia	Eläviä	Kuolleita	Ainoastaan päästä	Ainoastaan sydäimestä	Useammista paikoista	
Absoluuttiset luvut									
15	8	15	8	20	3	17	3	3	23
Prosenttiluvut									
65.2	34.8	65.2	34.8	86.9	13.1	73.8	13.1	13.1	100.0

Nystyrätauti (*Tuberculosis*) ei vuoden aikana todettu ainoassakaan nautaeläimessä. Sioissa tavattiin muutoksia kahdessa tapauksessa ainoastaan nielurauhasissa, 11 tapauksessa ainoastaan suolirauhasissa ja yhdessä tapauksessa sekä nielu- että suolirauhasissa.

Matorakkulan (*Cysticercus inermis*) ja nystyrätaudin (*Tuberculosis*) esiintymiset v. 1934—44 ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä.

Vuosi	<i>Cysticercus inermis</i>		<i>Tuberculosis</i>		Sikojen luku %	
	Nautojen luku	%	Nautojen luku	%	Sikojen luku	%
1934	158	0.38	3	0.007	8	0.06
1935	140	0.36	12	0.03	30	0.15
1936	163	0.36	4	0.009	84	0.35
1937	165	0.32	1	0.002	119	0.45
1938	264	0.41	—	—	227	0.73
1939	273	0.41	1	0.0015	153	0.41

Vuosi	Cysticercus inermis		Tuberculosis			
	Nautojen luku	%	Nautojen luku	%	Sikojen luku	%
1940	70	0.08	—	—	11	0.06
1941	13	0.08	—	—	15	0.48
1942	1	0.02	1)380	6.26	6	0.34
1943	9	0.10	—	—	6	0.19
1944	23	0.14	—	—	14	0.26

Käyttöosasto. Konekeskus käsitti konehallin, korjauspajan, jätehtaan varastoineen sekä kellarikerroksessa olevat aineiden ja voiteluöljyn varastot. Jäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten oli konehallissa kaksi turbojäähdytyskonetta à 240 000 ly/t—8°C +25°C, syväjäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten kaksi turbojäähdytyskonetta à 100 000 ly/t—18°C+25°C tarpeelliseen apukoneineen sekä kirkkaan jään valmistuslaitos, jonka vuorokautinen valmistusmäärä oli 400 kpl 25 kg:n painoista jääkuutiota. Jäähdytyshuoneiden lämpötilojen ja ilman kosteuden tarkkailua varten oli konehalliin sijoitettu kaukolämpömittarit. Eri koneiden ja laitteiden käyttö selviää seuraavasta taulukosta:

	Tammik.	Heinäk.	Maaisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
	Käyttöaika, tuntia ja minuuttia kaikkiaan												
Jäähdytyskoneet	4.00	—	—	—	—	163.45	298.00	312.15	202.30	164.45	76.15	49.55	1 271.25
I	27.00	40.05	22.45	50.45	129.45	—	—	—	—	—	—	—	270.20
II	20.15	—	—	111.00	28.30	—	—	—	—	—	—	—	159.45
III	138.30	155.15	157.15	43.15	172.30	221.15	326.00	321.15	248.30	232.15	223.45	162.10	2 401.55
IV	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyhjöpumput	3.00	—	10.15	3.00	—	—	—	4.00	—	6.00	1.15	1.30	29.00
1	—	—	—	1.30	1.30	—	—	—	—	—	2.00	4.30	9.30
2	2.00	2.00	2.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6.00
3	6.30	3.30	4.45	—	—	—	—	1.30	1.45	—	—	12.00	30.00
4	—	—	—	46.45	129.45	163.45	298.00	321.15	202.30	169.00	116.40	82.30	1 530.10
Suolaliuospumput, jäähdyttämön	40.45	55.50	30.30	10.00	—	—	—	—	—	—	—	—	137.05
1	—	—	—	111.00	201.00	221.15	326.00	321.15	248.30	232.15	223.45	162.10	2 047.10
2	158.45	155.15	158.15	43.15	—	—	—	—	—	—	—	—	515.30
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jäähdytysveden kiertopumput	171.15	167.45	165.30	57.45	—	—	—	—	—	—	109.45	174.30	846.30
5	—	—	—	104.00	105.00	—	—	—	9.40	—	—	—	218.40
6	—	—	—	—	104.00	229.30	333.45	329.00	246.20	245.35	127.00	—	1 615.10
7	40.00	122.30	40.00	99.00	140.00	146.10	145.05	186.50	169.55	212.50	234.45	184.25	1 721.30
8	82.15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82.15
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuulettaajat	158.15	155.15	156.45	153.05	197.30	213.40	315.30	309.00	236.00	210.20	211.20	152.00	2 468.40
1	41.15	47.00	29.30	57.45	125.15	163.30	281.00	308.45	192.05	159.45	84.55	47.45	1 538.30
2	37.45	29.05	30.00	57.45	125.15	158.35	267.45	245.20	164.40	161.30	103.25	76.35	1 457.40
3	14.15	37.00	24.30	55.45	125.15	163.20	264.50	270.20	157.20	155.05	81.40	46.20	1 395.40
4	110.40	106.30	128.15	135.30	184.15	206.40	303.15	269.40	212.10	212.10	188.05	139.20	2 196.30
5	117.30	114.30	128.15	138.45	192.40	209.30	307.10	280.45	217.10	211.40	196.20	140.20	2 254.35
6	2.00	9.30	—	2.30	—	—	2.00	—	—	—	—	—	16.00
7	—	8.30	—	2.30	25.00	14.15	2.00	—	—	—	41.45	67.00	161.00
8	Kilogramm a												
Kloorikalsiumia käytetty	515	645	300	600	1 050	700	1 800	1 800	1 100	1 200	800	800	11 310
S I	—	—	—	—	750	1 500	3 500	3 300	1 700	1 900	400	—	13 050
S II	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Ulkomailta tuotuja eläimiä.

Lämpökeskus. Eri rakennusten lämmittämistä ja tarvittavan lämpimän veden valmistamista varten on kaksi Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg:n työpaineella, varustettuna 160 m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hiilensyöttölaitteella (ketjuarinalla). Toinen kattila oli varustettu puulämmitykseen tarkoitettulla tulipesällä. Lämpökeskuksen käyttö kuukausittain selviää seuraavasta taulukosta:

Kuukausi	Höyrykattilat				Vettä kulutettu, m ³	Keskimääräinen käyttö vuorokaudessa		
	N:o I		N:o II			Lämmi- tetty, t. ja min.	Halkoja kuulutettu, m ³	Vettä ku- lutettu, m ³
	Lämmi- tetty, t. ja min.	Halkoja kulutettu, m ³	Lämmi- tetty, t. ja min.	Halkoja kulutettu, m ³				
Tammikuu	302.30	458	—	—	44	9.45	14.8	1.4
Helmikuu	280.00	418	—	—	56	9.39	14.4	1.9
Maaliskuu	292.30	447	—	—	61	9.27	14.4	2.0
Huhtikuu	252.30	335	—	—	49	8.25	11.2	1.6
Toukokuu	176.00	225	—	—	22	5.41	7.3	0.7
Kesäkuu	152.30	152	—	—	25	5.05	5.1	0.8
Heinäkuu	25.00	31	20.30	21	8	1.27	1.7	0.3
Elokuu	—	—	124.30	98	7	4.01	3.2	0.2
Syyskuu	—	—	165.30	151	5	5.31	5.0	0.2
Lokakuu	95.30	124	131.30	160	35	7.19	9.2	1.1
Marraskuu	250.30	376	—	—	44	8.21	12.5	1.5
Joulukuu	277.00	393	—	—	42	8.56	12.7	1.4
Koko vuosi	2 104.00	2 959	442.00	430	398	6.57	9.3	1.1
Kattilat I + II yhteensä			2 546.00	3 389				

Vedenkulutus. Helsingin kaupungin vesijohtolaitokselta tulevan veden kulutus kuutiometreissä jakaantui eri osastoille kuukausittain seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluik.	Koko vuosi
Lämpökeskus	44	56	61	49	22	25	8	7	5	35	44	42	398
Jäähdytyskoneet	48	44	37	62	179	138	670	1 155	434	200	121	68	3 156
Lämminvesisäiliö	776	655	424	576	776	754	637	628	636	742	829	754	8 187
Hallintorakennus	90	151	158	153	172	138	117	148	220	198	219	221	1 985
Ilmapumppu	—	1	—	1	—	1	1	—	1	—	3	—	8
Jäänvalmistus	48	—	—	—	—	—	—	15	—	14	1	—	78
Tukkumyyntihalli	53	26	48	49	71	79	63	73	73	117	120	119	891
Jäähdyttämöt	4	4	7	2	8	8	8	11	15	14	21	36	138
Sikateurastamo ja laboratorio	67	67	49	70	70	97	87	76	65	84	108	99	939
Suolipesimö	1 030	1 185	1 282	1 786	1 856	2 191	1 532	2 107	2 084	2 765	2 573	1 477	21 868
Mahojen tyhjennysosasto	3 534	2 643	1 190	1 550	2 398	2 570	3 728	4 786	5 088	8 326	8 857	4 967	49 637
Suurkarjan teurastamo ..	136	122	110	123	121	155	133	176	221	321	345	207	2 170
Lihantarkastamo	—	1	3	7	1	1	2	—	2	2	2	1	22
Saniteettiteurastamo	27	—	5	1	3	5	22	6	12	10	9	10	110
Suurkarjan talli	14	12	2	4	27	10	43	47	39	49	59	73	379
Pienen karjan talli	7	5	4	4	33	23	29	32	12	22	18	18	207
Lantala	1	5	6	8	33	37	22	2	4	51	61	13	243
Viemäriveden puhdistuslaitos	198	238	148	128	48	62	103	140	29	3	351	80	1 528
Lihavaunujen pesimö	8	5	3	5	4	7	13	15	8	14	16	6	104
Karjavaunujen pesimö	21	14	8	15	14	19	19	87	83	137	134	47	598
Kanateurastamo	19	11	15	28	33	48	50	82	113	127	126	155	807
Kesänavetta	—	—	—	—	—	—	12	10	42	43	28	12	147
Pihojen puhdistus	—	—	—	—	12	25	34	39	31	50	30	5	226
Kokonaiskulutus, m ³	6 125	5 245	3 560	4 621	5 881	6 393	7 333	9 642	9 217	13 324	14 075	8 410	93 826

Rautatievaununpesimöt. Teurastamolle kuuluu sinne saapuvien liha- ja karjavaunujen puhdistus ja desinfiointi. Eri kuukausina puhdistettiin rautatievaunuja seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Lihavaunuja	41	45	15	29	33	41	24	21	39	68	89	20	465
Karjavaunuja	49	27	28	31	71	76	31	72	89	285	269	112	1 140
Yhteensä	90	72	43	60	104	117	55	93	128	353	358	132	1 605

Keskimääräinen vedenkulutus vaunua kohden oli 0,44 m³.

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitokselta 5 250 voltin suurjännitteisenä teurastamon omalle muuntoasemalle, jossa jännite alennetaan 500 ja 220/127 voltin jännitteiseksi. 500 voltin jännitteinen virta käytetään jäädytys koneiden moottoreissa sekä 220 voltin jännite pienemmissä moottoreissa, tuulettajissa jasvalaistukseen ollen lamppujännite 125 voltia. Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa kuukausittain näkyvä alla olevista numeroista:

	Valaistuvirta, kWh	220 V:n voimavirta, kWh	500 V:n voimavirta, kWh	Kokokulutus, kW
Tammikuu	5 684	10 453	12 200	28 337
Helmikuu	4 543	10 901	12 100	27 544
Maaliskuu	3 202	10 274	11 600	25 076
Huhtikuu	2 395	10 843	14 600	27 838
Toukokuu	2 705	17 560	28 700	48 965
Kesäkuu	2 317	19 789	37 600	59 706
Heinäkuu	1 524	29 763	62 400	93 687
Elokuu	2 216	31 747	66 500	100 463
Syyskuu	2 905	21 688	43 900	68 493
Lokakuu	6 164	12 136	36 400	54 700
Marraskuu	9 302	19 088	23 600	51 990
Joulukuu	8 360	13 459	16 400	38 219
Koko vuosi	51 317	207 701	366 000	625 018

Kalasaatama. Seuraavat numerot valaisevat kalasaataman toimintaa:

Kuukausi	Jäähdyttämässä säilytetty, kg.			Jäähdytyskoneet käyneet, tuntia ja minuuttia	Sähkövirran kulutus, kWt			Kulutettu			
	Kalaa	Riistaa, siipikarjaa y.m.	Yhteensä		Valovirta	Voimavirta	Yhteensä	Halvoja, m ³	Vettä, m ³	Voiteluöljyä, kg	Ammoniakkia, kg
Tammikuu ...	1 890	1 020	2 910	72.27	118	683	801	11	101	2	—
Helmikuu ...	160	1 020	1 180	36.50	73	335	408	11	76	2	—
Maaliskuu ...	375	2 440	2 815	39.36	58	346	404	10	81	2	—
Huhtikuu ...	732	3 600	4 332	55.40	40	407	447	7	102	1	—
Toukokuu ...	121 660	460	122 120	261.50	64	2 299	2 363	—	482	2	44
Kesäkuu	126 305	3 115	129 420	416.30	46	3 189	3 235	—	743	3	—
Heinäkuu ...	15 070	1 960	17 030	361.46	21	3 117	3 138	—	839	4	6
Elokuu	17 205	360	17 565	252.10	19	2 364	2 383	—	628	2	—
Syyskuu	31 435	11 715	43 150	387.45	35	3 988	4 023	1	477	1	—
Lokakuu	34 200	14 135	48 335	483.12	31	4 639	4 670	1	407	1	—
Marraskuu ...	15 050	6 100	21 150	392.46	55	3 740	3 795	10	273	2	—
Joulukuu	13 320	7 370	20 690	207.15	71	1 860	1 931	12	111	2	—
Yhteensä	377 402	53 295	430 697	2 967.47	631	26 967	27 598	63	4 320	24	50

Tulot ja menot. Teurastamon tuloja oli kertomusvuonna talousarvion mukaan arvioitu kertyvän 4 216 460 mk ja kalasataman tuloja 330 480 mk, yhteensä 4 546 940 mk. Todellisuudessa tulot nousivat 4 614 872 mk:aan, josta 4 293 275: 10 mk teurastamon tuloja ja 321 596: 90 mk kalasataman tuloja. Teurastamon osalta olivat tulot 76 815: 10 mk eli 1.8 % arvioitua määrää suuremmat ja kalasataman osalta taas 8 883: 10 mk eli 2.7 % arvioitua määrää pienemmät. Kokonaisuudessaan olivat tulot 67 932 mk arvioitua määrää suuremmat.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	Talousarvion mukaan, mk	Tilien mukaan, mk.	Säästö (+) tai ylitys (—), mk
Teurastusosastot	500 000: —	346 952: 30	—153 047: 70
Lihantarkastusosasto	450 000: —	329 763: —	—120 237: —
Tukkumyyntihalli	600 000: —	357 572: 90	—242 427: 10
Kuljetusratojen y.m. käyttö	75 000: —	83 902: 15	+ 8 902: 15
Jäähdyttämöt, teurastusosastot	1 600 000: —	1 839 763: 85	+239 763: 85
Jäähdyttämöt, kalasatama	115 680: —	110 060: 40	— 5 619: 60
Suolipesimö	50 000: —	73 547: 50	+ 23 547: 50
Navetta	30 000: —	100 691: —	+ 70 691: —
Rehut	12 500: —	70 767: 45	+ 58 267: 45
Lihojen, vuotien y.m. punnitus	15 000: —	17 863: —	+ 2 863: —
Konttorien, ravintolan y.m. vuokrat	500 000: —	532 104: 75	+ 32 104: 75
Vaunujen puhdistus, hylkiäliha, lanta y.m. ..	75 000: —	132 265: —	+ 57 265: —
Vuotavaraston vuokrat, ostoluvat ja vuotien tarkastus	175 000: —	160 340: 15	— 14 659: 85
Siipikarjateurastamo	25 000: —	37 199: 50	+ 12 199: 50
Riistan merkintä	50 000: —	42 681: —	— 7 319: —
Kalasatama	214 800: —	211 536: 50	— 3 263: 50
Erikseen mainitsemattomat tulot	5 008: —	113 909: 55	+108 901: 55
Luontoisedut	53 952: —	53 952: —	—
Yhteensä	4 546 940: —	4 614 872: —	+ 67 932: —

Alla olevat luvut osoittavat miten kokonaistulot jakautuivat eri kuukausille:

	Mk		Mk
Tammikuu	541 451: 30	Heinäkuu	421 624: 15
Helmikuu	184 406: 10	Elokuu	248 672: 10
Maaliskuu	265 375: 25	Syyskuu	286 980: 30
Huhtikuu	433 612: 85	Lokakuu	773 052: 25
Toukokuu	202 149: 75	Marraskuu	562 535: 30
Kesäkuu	232 755: 55	Joulukuu	462 257: 10
Yhteensä	4 614 872: —		

Tässä tehdään vertailuja v:n 1943 ja 1944 tulojen välillä sekä prosenttilaskelma, josta ilmenee v:n 1938, 1943 ja 1944 eri tuloryhmien osuus kokonaistuloihin:

Tuloerä	1943		1944		1938	1943	1944
	Kokonaismäärä, mk	Kokonaismäärä, mk	%	%	%	%	%
Teurastusosastot	174 536: 50	346 952: 30	26.4	4.9	7.5		
Lihantarkastamo	217 966: —	329 763: —	12.4	6.1	7.1		
Tukkumyyntihalli	211 209: 35	357 572: 90	25.3	5.9	7.7		
Kuljetusradat	67 550: 35	83 902: 15	5.4	1.9	1.8		
Jäähdyttämöt	1 924 574: 45	1 949 824: 25	14.4	53.7	42.3		
Luontoisetujen korvaukset ...	54 291: —	53 952: —	0.8	1.5	1.2		
Muut tulot	934 647: 35	1 494 245: 40	15.3	26.0	32.4		
Yhteensä	3 584 775: —	4 616 212: —	100.0	100.0	100.0		

Menot. Kaupungin v:n 1944 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten määrärahoja yhteensä 7 198 282 mk, johon kertomusvuoden kuluessa myönnettiin lisää määrärahaa kalliinajanlisäysten suorittamiseksi 920 182: 65 mk. Kaikkiaan oli siis käytettävissä 8 118 464: 65 mk, mistä käytettiin 8 514 292: 45 mk. Eri menoeriin määrärahat ja kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Määräraha, mk	Tilien mukaan, mk	Säästö (+) tai ylitys(—), mk
Palkkiot	43 175: —	29 275: —	+ 13 900: —
Sääntöpalkkaiset virat	2 583 118: 65	2 610 045: 45	— 26 926: 80
Tilapäistä työvoimaa.....	177 744: —	115 473: 75	+ 62 270: 25
Kesälomasijaiset	109 340: —	59 696: 50	+ 49 643: 50
Vuokra	1 993 337: —	1 991 397: —	+ 1 940: —
Lämpö	1 378 890: —	1 773 548: 55	—394 658: 55
Valaistus	70 000: —	79 295: 70	— 9 295: 70
Siivoaminen	5 000: —	1 778: 30	+ 3 221: 70
Vedenkulutus	160 000: —	198 264: 90	— 38 264: 90
Puhtaanapito	160 452: —	411 025: 60	—250 573: 60
Painatus ja sidonta	25 000: —	33 592: 65	— 8 592: 65
Tarverahat	50 000: —	54 090: —	— 4 090: —
Vaatteiden pesu	5 000: —	5 435: 50	— 435: 50
Koneiden ja työkalujen hankinta	50 000: —	34 121: 50	+ 15 878: 50
Yleisten laitteiden kunnossapito	200 000: —	124 065: 90	+ 75 934: 10
Tapaturmavakuutusmaksut	5 000: —	5 293: 10	— 293: 10
Käyttövoima	400 000: —	480 057: 75	— 80 057: 75
Rehut ja kuivikkeet	15 000: —	51 667: 60	— 36 667: 60
Tarveaineet	207 408: —	42 899: —	+ 164 509: —
Korjaus- ja muutostyöt	250 000: —	222 164: 80	+ 27 835: 20
Teurastajien käyttäminen erinäisissä teurastamon töissä	230 000: —	191 103: 90	+ 38 896: 10
Yhteensä ¹⁾	8 118 464: 65	8 514 292: 45	—395 827: 80

Selvemmän kuvan saamiseksi kokonaismenot on alla olevassa yhdistelmässä jaoteltu muutamiin pääryhmiin ja vertailun vuoksi on niihin rinnastettu v:n 1943 menot, minkä lisäksi menoerien osuudesta kokonaismenoihin on tehty seuraava prosenttilaskelma:

	1943	1944	1938	1943	1944
Menoeriä	Kokonais- määrä, mk	Kokonais- määrä, mk	%	%	%
Palkkausmenot	3 053 394: 25	3 416 620: 20	37.0	45.9	40.1
Palkkiot	35 600: —	29 275: —	0.6	0.6	0.3
Sääntöpalkkaiset virat	2 446 016: —	2 610 045: 45	28.6	36.8	30.7
Tilapäistä työvoimaa.....	115 497: 65	115 473: 75	6.0	1.7	1.4
Kesälomasijaiset	75 102: 70	59 696: 50	0.8	1.1	0.7
Puhtaanapito	192 479: 50	411 025: 60	1.1	2.9	4.8
Teurastajien käyttäminen erinäisissä teurastamon töissä	188 698: 40	191 103: 90	—	2.9	2.3
Vuokra	1 282 635: —	1 991 397: —	25.8	19.3	23.4
Käyttökustannukset	1 733 102: 10	2 574 065: 90	24.7	26.1	30.2
Lämpö	1 100 904: 70	1 773 548: 55	6.9	16.6	20.8
Valaistus	48 047: 30	79 295: 70	1.6	0.7	0.9
Vedenkulutus	116 913: 70	198 264: 90	5.6	1.8	2.3
Käyttövoima	449 617: 95	480 057: 75	7.8	6.8	5.7
Tarveaineet	17 618: 45	42 899: —	2.8	0.3	0.6
Kunnossapitokustannukset	487 239: 10	380 352: 20	7.9	7.3	4.5
Koneiden ja työkalujen hankinta ...	34 641: 20	34 121: 50	2.2	0.8	0.4
Yleisten laitteiden kunnossapito	180 838: 35	124 065: 90	—	2.7	1.6
Korjaus- ja muutostyöt.....	271 759: 55	222 164: 80	—	4.1	2.6

¹⁾ Siitä lisämäärärahaa 920 182: 65 mk.

Jatkoa	1943	1944	1938	1943	1944
Menoerä	Kokonais- määrä, mk	Kokonais- määrä, mk	%	%	%
Muut kustannukset.....	92 368: 55	151 857: 15	4.6	1.4	1.8
Siivoaminen	299: 30	1 778: 30	0.1	0.0	0.0
Painatus ja sidonta	26 170: 05	33 592: 65	1.0	0.4	0.4
Tarverahat	50 085: 90	54 090: —	2.5	0.8	0.8
Vaatteiden pesu	4 397: 35	5 435: 50	0.3	0.1	0.1
Tapaturmavakuutusmaksut	2 160: 70	5 293: 10	0.2	0.0	0.1
Rehut ja kuivikkeet	9 255: 25	51 667: 60	0.5	0.1	0.8
Menot yhteensä	6 648 739: —	8 514 292: 45	100.0	100.0	100.0
Tulot yhteensä	3 584 775: —	4 614 872: —			
Vajaus	3 063 964: —	3 899 420: 45			

I. Hylkäämiset¹⁾, ryhmitettyinä nii-

Hylkäämisen syy		Teurastus-																		
		Sonneja ja härkiä		Lehmiä		Hiehoja ja isoja vasik.		Pikkuvasikkoa												
		Ruuhonosta elimi- neen tai ilman Koko ruhoja elimineen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elimi- neen tai ilman Koko ruhoja elimineen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elimi- neen tai ilman Koko ruhoja elimineen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elimi- neen tai ilman Koko ruhoja elimineen	Elimiä y.m.	Ruuhonosta elimi- neen tai ilman Koko ruhoja elimineen	Elimiä y.m.									
1	Abscessus	Märkäpesäkkeet	—	1	—	6	33	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Actinomycosis	Sädesienitauti	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Angiectasia hepatis	Pilkkumaksa	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Arthritis, bursitis, gonitis	Nivel-, limapussin- tai pol- vitulehdus	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bronchopneumonia catarrhalis chron. suum	Porsasyskä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Cachexia	Nääntyminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
6	Contusiones, fractu- rae, haemorrhagia	Ruhjevammat, luunmurtu- mat, verenvuodot	—	2	—	12	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Cystae	Rakkokasvaimet	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Cysticercus inermis	Matorakkulat	—	2	—	—	4	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—
9	» tenuicollis	Matorakkulat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Distomatosis	Maksamadot	—	—	19	—	660	—	—	—	—	—	69	—	—	—	—	—	—	—
11	Erysipelas suis	Sikaruusu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Gastritis et pericar- ditis traumatica	Traumaattinen maha- ja sy- dänpussintulehdus	—	—	—	2	2	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Icterus	Keltatauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	—	Kehittymättömyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	—	Likaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Mastitis	Utaretulehdus	—	—	—	—	—	89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Metritis	Kohtutulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Nephritis	Munuaistulehdus	—	—	—	1	—	5	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
19	—	Pilaantuminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Pneumonia	Keuhkokuume	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
21	—	Rehu-, kaltausvesi-, veri- aspiratio	—	—	42	—	—	215	—	—	—	—	84	—	—	—	—	—	—	1
22	Septicaemia	Verenmyrkytys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
23	Tuberculosis	Nystyrätauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
24	—	Vieras haju, väri, maku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
25	—	Muut taudit	—	1	7	2	2	23	11	—	—	—	18	10	—	—	—	—	—	3
26	Alii morbi		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27		Yhteensä	—	3	71	5	25	1 065	11	3	194	14	—	—	—	—	—	—	—	4

Huom.: Taulukkosarakkeeseen Elimä y.m. merkityt luvut eivät osoita elinten lukua, vaan

den syyn ja kohteiden mukaan vuonna 1944

osastot				Lihantarkastamo																				
Lampaista		Sikoja		Porsaita		Hevosia		Sonnejä ja härkiä		Lehmiä		Hiehoja ja isoja vasik.		Pikkuvassikotta										
Ruhonosia elin- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Eliniä y. m.	Ruhonosia elin- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Eliniä y. m.	Ruhonosia elin- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Eliniä y. m.	Ruhonosia elin- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Eliniä y. m.	Ruhonosia elin- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Eliniä y. m.	Ruhonosia elin- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Eliniä y. m.	Ruhonosia elin- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Eliniä y. m.	Ruhonosia elin- neen tai ilman Koko ruhoja elimeen	Eliniä y. m.									
																1								
																2								
																3								
																4								
																5								
																6								
																7								
																8								
																9								
																10								
																11								
																12								
																13								
																14								
																15								
																16								
																17								
																18								
																19								
																20								
																21								
																22								
																23								
																24								
																25								
																26								
																27								
6	—	11	1	84	280	—	—	—	16	1	14	4	10	16	60	76	260	77	86	158	395	318	235	27

eläinten lukua, joista ne on hylätty.

Jatkoa

Hylkäämisen syy		Lihantarkastamo																			
		Lampaita		Sikoja		Porsaita		Hevosia		Patoloitua lihaa, kg											
		Ruuhonosta elint- neen tai lihan Koko ruhoja elintneen	Elintä y. m.	Ruuhonosta elint- neen tai lihan Koko ruhoja elintneen	Elintä y. m.	Ruuhonosta elint- neen tai lihan Koko ruhoja elintneen	Elintä y. m.	Ruuhonosta elint- neen tai lihan Koko ruhoja elintneen	Elintä y. m.												
1	Abscessus	Märkäpesäkkeet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Actinomycosis	Sädesienitauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Angiectasia hepatis	Pilkkumaksa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Arthritis, bursitis, gonitis	Nivel-, limapussin- tai pol- vitulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Bronchopneumonia catarrhalis chron. suum	Porsasyskä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Cachexia	Näentyminen	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
7	Contusiones, fractu- rae, haemorrhagia	Ruhjevammat, luunmurtu- tummat, verenvuodot	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—
8	Cystae	Rakkokasvaimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Cysticercus inermis	Matorakkulat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	tenuicollis	Matorakkulat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Distomatosis	Maksamadot	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Erysipelas suis	Sikaruusu.....	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
13	Gastritis et pericar- ditis traumatica	Traumaattinen maha- ja sy- dänpussintulehdus.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Icterus	Keltatauti	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	—	Kehittymättömyys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	—	Likaantuminen	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Mastitis	Utaretulehdus	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Metritis	Kohtutulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Nephritis	Munuaistulehdus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	—	Pilaantuminen	26	1	11	7	33	16	1	—	1	12	1	1	1	15	—	—	—	—	—
21	Pneumonia	Keuhkokuume	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	—	Rehu-, kaltausvesi-, veri- aspiratio	—	—	2	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Septicaemia	Verenmyrkytys	1	—	—	6	—	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
24	Tuberculosis	Nystyrätauti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	—	Vieras haju, väri, maku	1	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—
26	Alii morbi	Muut taudit	25	—	1	10	2	14	—	—	—	—	—	2	30	1	9	—	—	—	—
27		Yhteensä	67	1	40	27	50	42	4	—	4	53	7	12	15	—	—	—	—	—	—

Huom.: Ks. edell. siv. huomautusta.

III. Tukkumyynnihallin ja jäädyttämön käyttö vuosina 1934—44

Vuosi	R u h o j a, k p l									Muuta ta- varaa, kg	Yhteensä, kg
	Raa- vaita	Isoja vasi- koita	Pikku- vasi- koita	Lam- paita	Sikoja	Por- saita	Hevo- sia	Hir- viä, poroja	Ket- tuja		
Tukkumyynnihallissa myytiin											
1934	41 860	41 792	9 374	37 560	32 917	447	7	—	—	95 978	9 878 575
1935	35 283	40 283	7 800	37 966	35 377	503	4	—	—	129 889	9 033 433
1936	39 783	46 076	8 814	40 845	40 528	306	5	—	—	107 211	10 714 408
1937	35 605	43 519	14 470	28 500	44 997	860	1 173	—	—	97 859	12 636 933
1938	49 026	61 550	29 730	53 082	48 266	485	508	—	—	110 764	14 233 103
1939	50 422	65 123	31 600	51 288	53 060	261	421	—	—	75 017	15 053 801
1940	66 215	57 985	36 065	40 455	30 396	115	3 025	—	—	99 235	15 104 154
1941	10 450	13 067	11 388	5 017	6 546	130	1 464	—	—	228 894	3 377 678
1942	5 381	5 006	7 552	1 622	2 474	39	976	—	—	82 359	1 571 026
1943	5 533	8 703	14 472	2 841	4 657	66	1 037	—	—	91 229	2 266 066
1944	13 815	11 993	13 863	5 157	9 542	217	2 426	—	—	119 762	3 945 627
1934—44	353 373	395 097	185 128	304 333	308 760	3 429	11 046	—	—	1 238 197	97 814 804
Jäädyttämössä säilytettiin											
1934	27 820	—	6 305	9 814	15 516	218	563	2	—	—	.
1935	37 949	2 212	8 012	13 575	24 048	466	489	—	—	523	.
1936	54 737	3 210	8 205	17 373	39 195	470	865	—	—	61 299	.
1937	35 605	43 519	14 470	28 500	44 997	860	1 173	—	—	97 859	.
1938	99 238	—	10 838	35 441	54 072	753	1 356	—	—	166 400	.
1939	138 106	—	15 539	34 421	62 324	1 075	1 064	—	—	142 289	.
1940	171 091	—	34 042	39 766	33 204	708	8 806	—	—	188 206	.
1941	37 144	—	14 968	6 719	9 363	378	3 627	—	—	171 335	.
1942	20 053	—	11 586	2 060	3 533	397	2 204	116	84	160 160	.
1943	36 456	—	24 833	5 505	16 407	323	3 161	129	228	349 768	.
1944	27 810	10 093	25 737	5 117	21 290	629	7 199	—	—	545 414	.
1934—44	686 009	59 034	174 535	198 291	323 949	6 277	30 507	247	312	1 883 253	.

IV. Syväjäädymön käyttö vuosina 1934—44

Vuosi	Syväjäädymössä säilytettiin							Yhteensä
	Metsän- riistaa	Kanoja y.m. siipi- karjaa	Kaniineja	Lihaa	Muuta tavaraa	Metsäs- tājako- peissa		
	K i l o g r a m m a a							
1934	33 705	—	—	14 556	562	—	48 823	
1935	13 113	—	—	32 717	425	—	46 255	
1936	40 794	—	—	45 763	389	—	86 946	
1937	21 172	7 104	—	48 452	200	—	76 928	
1938	17 882	12 032	—	53 262	4 527	—	87 703	
1939	8 568	24 520	—	44 630	55	—	77 773	
1940	2 775	28 134	—	350 842	165	—	381 916	
1941	42 057	123 936	—	9 663	11 527	—	187 183	
1942	178 737	39 112	—	82 566	12 487	19 000	331 902	
1943	165 329	51 853	8 831	236 139	50 581	23 700	536 433	
1944	103 576	54 309	28 267	153 702	30 943	23 400	394 197	
1934—44	627 708	341 000	37 098	1 072 292	111 861	66 100	2 256 059	

V. Kalantuonti Helsinkiin rautateitse, autoilla ja meritse kuukausittain vuonna 1944

Kuukausi	Rautateitse			Autoilla			Meritse			Kaikkiaan
	Tuo- retta	Suo- lattua	Savus- tettua	Tuo- retta	Suo- lattua	Savus- tettua	Tuo- retta	Suo- lattua	Savus- tettua	
k a l a a, kg										
Tuonti kalasatamaan										
Tammikuu	41 018	6 790	170	600	—	—	1 385	—	—	49 963
Helmikuu	48 412	600	—	4 075	—	—	16 590	—	—	69 677
Maaliskuu	113 361	1 050	—	12 955	—	—	54 100	—	—	181 466
Huhtikuu	71 999	450	6 055	5 260	—	—	88 900	—	—	172 664
Toukokuu	210 719	1 875	12 430	227 317	—	1 800	283 479	2 200	5 250	745 070
Kesäkuu	141 468	11 675	14 119	351 726	—	3 300	200 404	2 387	5 000	730 079
Heinäkuu	15 141	5 650	420	8 101	—	—	10 253	6 640	—	46 205
Elokuu	18 382	3 215	1 430	7 960	2 450	—	13 899	10 300	—	57 636
Syyskuu	29 195	20 031	210	16 927	350	2 100	25 187	16 953	800	111 753
Lokakuu	29 134	60 431	—	2 885	210	—	6 314	6 316	—	105 290
Marraskuu	21 329	47 455	95	620	—	—	6 365	14 264	—	90 128
Joulukuu	17 224	29 340	—	895	1 000	1 000	3 140	23 327	—	75 926
Koko vuosi	757 382	188 562	34 929	639 321	4 010	8 200	710 016	82 387	11 050	2 435 857
Tuonti kalasataman ulkopuolelle										
Tammikuu	68 271	42 984	—	550	—	—	175 707	48 839	—	336 351
Helmikuu	90 916	51 421	—	990	32	—	6 800	—	—	150 159
Maaliskuu	110 134	39 426	—	5 160	—	—	71 059	56 630	—	282 409
Huhtikuu	58 399	12 871	55	4 222	—	—	110 609	31 600	—	217 756
Toukokuu	213 506	95 399	14 200	288 851	2 183	1 000	392 195	200	5 500	1 013 034
Kesäkuu	101 759	40 080	27 559	176 087	816	1 235	323 534	69 893	8 250	749 213
Heinäkuu	33 383	132 731	1 632	2 784	4 491	2 050	15 291	83 248	—	275 610
Elokuu	57 344	109 784	1 200	423	60	—	13 308	59 308	5 600	247 027
Syyskuu	30 343	56 234	—	13 379	950	—	21 534	58 807	—	181 247
Lokakuu	39 523	162 179	—	5 739	6 100	—	15 772	20 468	—	249 781
Marraskuu	30 667	102 817	—	527	—	—	3 387	11 780	—	149 178
Joulukuu	72 081	254 737	—	569	9 000	—	4 066	533 200	—	873 653
Koko vuosi	906 326	1 100 663	44 646	499 281	23 632	4 285	1 153 262	973 973	19 350	4 725 418
Koko tuonti	1 663 708	1 289 225	79 575	1 138 602	27 642	12 485	1 863 278	1 056 360	30 400	7 161 275

VI. Kalantuonti Helsinkiin kuukausittain ja kalalajeittain vuonna 1944

Kuukausi	Silakka	Kilohaili	Hauki	Ahven	Kuha	Lahna	Säynävä	Särki	Lohi	Kolja	Siika
	1000 kg										
Tammikuu	136.0	73.0	4.5	2.1	0.4	0.7	0.4	0.9	0.1	—	0.0
Helmikuu	161.6	14.8	8.2	4.9	0.0	1.0	0.1	2.0	—	—	0.9
Maaliskuu	156.5	275.5	10.1	5.4	0.4	3.9	—	1.1	—	—	—
Huhtikuu	105.2	226.2	9.7	7.5	1.1	7.8	8.0	19.9	—	—	0.3
Toukokuu	1387.7	—	41.9	84.1	15.4	80.6	24.9	69.0	1.0	—	1.7
Kesäkuu	1275.8	—	43.5	60.6	10.9	61.3	0.1	3.7	3.7	—	0.4
Heinäkuu	255.0	—	9.2	12.2	4.4	12.4	4.3	1.4	14.7	—	0.5
Elokuu	240.4	0.5	12.4	13.0	0.3	4.7	0.5	0.3	3.7	—	0.3
Syyskuu	188.5	0.3	12.2	4.8	0.0	3.2	1.2	0.1	10.6	—	0.3
Lokakuu	276.6	0.7	15.6	5.0	1.2	2.4	0.2	0.0	9.5	—	6.5
Marraskuu	169.8	0.1	6.9	2.1	0.2	3.5	0.3	0.6	15.3	—	5.4
Joulukuu	282.1	—	5.7	2.6	0.0	1.2	0.2	—	69.8	8.7	0.4
Koko vuosi	4635.2	591.1	179.9	204.3	34.3	182.7	40.2	99.0	128.4	8.7	16.6
Siitä											
Tuoretta	3031.5	458.3	178.1	202.9	33.8	182.0	39.7	98.5	28.5	—	15.8
Suolattua	1481.2	132.8	1.8	1.4	0.5	0.7	0.5	0.5	99.9	8.7	0.8
Savustettua	122.5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jatkoa											
Kuukausi	Muikku	Kuore	Made	Turska	Kampela	Silli	Makrilli	Muu kala	Yhteensä	Siitä	
	1000 kg										Kalasaamaan tuotu
Tammikuu	3.5	—	2.0	14.2	2.1	146.1	—	0.3	386.3	50.0	336.3
Helmikuu	0.5	—	9.4	10.8	0.6	5.0	—	—	219.8	69.6	150.2
Maaliskuu	—	—	5.8	2.8	2.3	—	—	0.1	463.9	181.5	282.4
Huhtikuu	0.1	4.3	0.1	0.2	—	—	—	—	390.4	172.6	217.8
Toukokuu	—	49.4	0.4	0.2	0.4	—	—	1.4	1758.1	745.1	1013.0
Kesäkuu	0.0	—	0.0	15.3	1.6	—	—	2.4	1479.3	730.1	749.2
Heinäkuu	—	—	—	2.0	3.2	—	—	2.5	321.8	46.2	275.6
Elokuu	2.9	—	—	16.5	2.2	—	6.3	0.7	304.6	57.6	247.0
Syyskuu	0.1	—	—	27.2	1.0	—	39.4	4.1	293.0	111.8	181.2
Lokakuu	0.9	—	0.0	24.9	0.6	11.0	—	0.0	355.1	105.3	249.8
Marraskuu	1.2	0.1	0.1	33.2	0.5	—	—	0.0	239.3	90.1	149.2
Joulukuu	3.3	0.8	1.5	15.1	—	537.4	14.7	6.1	949.6	75.9	873.7
Koko vuosi	12.5	54.6	19.3	162.4	14.5	699.5	60.4	17.6	7161.2	2435.8	4725.4
Siitä											
Tuoretta	12.3	54.6	18.5	135.4	14.5	151.1	—	10.0	4665.5	2106.7	2558.8
Suolattua	0.2	—	0.8	27.0	—	548.4	60.4	7.6	2373.2	274.9	2098.3
Savustettua	—	—	—	—	—	—	—	—	122.5	54.2	68.3

VII. Kalantuonti Helsinkiin lähetyspaikkakuntien mukaan ja kalalajeittain vuonna 1944

Lähetyspaikkakunta	Silakka	Kilohaili	Hauki	Ahven	Kuha	Lahna	Säynävä	Särki	Lohi	Kolja	Siika
	1000 kg										
Helsinki—Hanko	1 772.7	1.1	58.7	66.4	3.4	22.8	6.9	23.0	0.6	—	0.2
Helsinki - Loviisa - Kotka	947.0	0.5	22.4	24.4	14.9	108.1	6.0	30.8	1.3	—	0.4
Hanko—Turku	1 310.8	—	69.8	83.8	12.7	41.5	23.5	33.6	75.7	—	7.9
Pori	11.3	—	2.2	11.9	0.0	0.8	1.3	0.6	0.5	—	2.0
Viipuri—Laatokka	5.1	—	0.1	0.0	—	—	0.0	—	0.6	—	0.0
Kristiina - Vaasa - Oulu...	12.7	—	1.4	3.2	0.1	1.6	0.3	0.9	44.6	—	5.0
Kuopio—Kajaani	1.1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tampere—Hämeenlinna	—	—	0.4	—	—	—	—	—	—	—	0.4
Petsamo	3.2	—	—	—	—	—	—	—	3.5	—	—
Ahvenanmaa	479.3	—	24.9	14.6	3.2	7.9	2.2	10.1	1.6	—	0.7
Tanska	—	589.5	—	—	—	—	—	—	—	8.7	—
Kuljetusluvilla	92.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaikkiaan	4 635.2	591.1	179.9	204.3	34.3	182.7	40.2	99.0	128.4	8.7	16.6

Jatkoa

Lähetyspaikkakunta	Muikku	Kuore	Made	Turska	Kampela	Silli	Makrilli	Muu kala	Yhteensä	Siitä	
										Kalastamaan tuotu	Kalastaman ulkopuolelle tuotu
1000 kg											
Helsinki—Hanko	—	6.6	2.3	91.8	8.7	—	—	2.2	2 067.4	1 033.1	1 034.3
Helsinki - Loviisa - Kotka	1.8	26.5	1.8	6.6	1.0	—	—	0.7	1 194.2	490.3	703.9
Hanko—Turku	2.5	12.6	9.2	41.4	2.1	—	—	10.4	1 737.5	435.4	1 302.1
Pori	—	4.7	0.2	0.9	—	—	—	0.1	36.5	22.1	14.4
Viipuri—Laatokka	3.3	—	—	—	—	—	—	—	9.1	—	9.1
Kristiina - Vaasa - Oulu ...	0.3	—	3.0	0.1	—	—	—	0.4	73.6	47.0	26.6
Kuopio—Kajaani	—	—	—	—	—	—	—	—	1.1	—	1.1
Tampere—Hämeenlinna	4.5	—	0.3	—	—	—	—	—	5.6	0.4	5.2
Petsamo	—	—	—	—	—	—	—	—	6.7	2.9	3.8
Ahvenanmaa	0.1	4.2	1.7	11.0	0.3	—	—	0.0	561.8	159.2	402.6
Tanska	—	—	0.8	10.6	2.4	699.5	60.4	3.8	1 375.7	245.4	1 130.3
Kuljetusluvilla	—	—	—	—	—	—	—	—	92.0	—	92.0
Kaikkiaan	12.5	54.6	19.3	162.4	14.5	699.5	60.4	17.8	7 161.2	2 435.8	4 725.4